شناسه	رویه اجرایی	تاریخ تهیه گزارش	1405/08/12
عنوان موضوع	بررسی مسایل و مشکلات حوزه میراث فرهنگی ، گردشگری، صنایع دستی متاثر از جنگ تحمیلی سوم و ارائه راهکار های اجرایی		
مرجع طرح موضوع	انجمن گردشگری و صنایع دستی		
شرح موضوع	جنگ تحمیلی سوم (معروف به جنگ رمضان) که در اواخر سال ۱۴۰۴ و اوایل ۱۴۰۵ رخ داد، علاوه بر خسارات انسانی و زیرساختی گسترده در سطح کشور، آثار منفی قابل توجهی بر حوزه میراث فرهنگی و گردشگری استان هرمزگان بر جای گذاشت. این استان به‌عنوان یکی از قطب‌های مهم گردشگری دریایی، تاریخی و طبیعی کشور (با جزایر قشم، هرمز، هنگام، لارک و بندرعباس) وابستگی بالایی به گردشگری داخلی و بین‌المللی دارد.بر اساس گزارش‌های رسمی اداره‌کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی هرمزگان، حداقل ۱۱ مرکز گردشگری شامل واحدهای اقامتی، دفاتر خدمات مسافرتی و مجتمع‌های گردشگری بین ۲۰ تا ۱۰۰ درصد آسیب دیده‌اند. علاوه بر این، ناوگان دریایی گردشگری (لنج‌ها و شناورهای تفریحی) خسارت جدی متحمل شده و فرصت جذب حدود ۴.۵ میلیون گردشگر از دست رفته است. رکود فعالیت‌ها معیشت حدود ۱۲ هزار شاغل مستقیم این بخش را تحت تأثیر قرار داده و درآمد بسیاری از واحدها تقریباً به صفر رسیده است.با توجه به اهمیت احیای سریع این حوزه برای اقتصاد استان، اشتغال‌زایی و حفظ هویت فرهنگی، برگزاری نشست تخصصی برای آسیب‌شناسی دقیق مشکلات و تدوین راهکارهای اجرایی ضروری تشخیص داده شد. علاوه بر خسارات فیزیکی وارده به تأسیسات گردشگری استان هرمزگان در جنگ تحمیلی سوم، فعالان این حوزه به‌ویژه کارفرمایان هتل‌ها، تالارها و رستوران‌ها با چالش‌های جدی در حوزه‌های زیرساختی و اداری مواجه‌اند. قطعی‌ها و نوسانات آب، برق و گاز در ماه‌های پس از جنگ، هزینه‌های عملیاتی را به‌شدت افزایش داده و کیفیت خدمات را تحت تأثیر قرار داده است. از سوی دیگر، مشکلات مربوط به بیمه و تأمین اجتماعی (از جمله معوقات ناشی از توقف فعالیت، جریمه‌های		

	دیرکرد و دشواری در تمدید لیست بیمه کارکنان) و همچنین فشارهای مالیاتی (مالیات بر ارزش افزوده، مالیات عملکرد و جرائم مربوط به دوره‌های رکود) باعث تشدید بحران نقدینگی و اشتغال در این واحدها شده است. این مسائل در کنار خسارات فیزیکی، ضرورت بررسی یکپارچه و ارائه راهکارهای اجرایی هماهنگ را دوچندان کرده است.
ایرادات و مشکلات مطروحه	❖ تشدید بحران نقدینگی و اشتغال واحد های گردشگری و مسافری ❖ محاسبه برق واحد های گردشگری به صورت صنعتی و مبالغ سنگین ❖ آسیب مرکز گردشگری شامل واحدهای اقامتی، دفاتر خدمات مسافرتی و مجتمع‌های گردشگری و عدم مرمت و بازگشایی به دلیل نقدنگی ❖ مشکلات مالیات بر ارزش افزوده هتل های بالای 3 ستاره
جمع‌بندی جلسه کارشناسی به تاریخ 1405/08/12	میرزا اسماعلیلی رییس انجمن جامعه هتل داران در خصوص مشکلات بیان کرد: بخش خصوصی گردشگری و هتل داران استان هرمزگان به‌ویژه در مناطق آزاد کیش و قشم، پس از جنگ تحمیلی اخیر با توقف تقریباً کامل فعالیت و کاهش بیش از ۹۵ درصدی درآمدها روبه‌رو شده‌اند، در حالی که تعهدات بیمه‌ای و مالیاتی همچنان به قوت خود باقی مانده و فشار مضاعفی بر واحدهای زیان‌ده وارد کرده است. بسیاری از هتل‌ها که ماه‌ها بدون مسافر و درآمد عملیاتی فعالیت کرده‌اند، همچنان ملزم به پرداخت حق بیمه سهم کارفرما و مالیات‌های جاری و معوق هستند، در حالی که طبق ماده ۱۶۵ قانون مالیات‌های مستقیم، مودیان خسارت‌دیده از جنگ‌های تحمیلی می‌توانند از تسهیلات ویژه بهره‌مند شوند و همچنین بسته‌های حمایتی پیشنهادی شامل استمهال شش‌ماهه بیمه و مالیات و تقسیط بلندمدت بدهی‌ها هنوز به‌طور کامل و عملیاتی ابلاغ و اجرا نشده است. این وضعیت در حالی است که فعالان این حوزه خواستار کاهش سهم بیمه کارفرما، تعلیق جرائم بیمه‌ای و اعمال خودکار تعدیلات خسارت جنگ در محاسبات مالیاتی هستند تا بتوانند از ورشکستگی کامل و تعدیل گسترده نیرو جلوگیری کنند. میرزا اسماعیلی با اشاره به افزایش قابل توجه هزینه‌های انرژی تأسیسات گردشگری، خواستار بازنگری و اصلاح ماده ۸ قانون توسعه صنعت ایرانگردی و جهانگردی و محاسبه هزینه‌های آب، برق و سوخت تأسیسات گردشگری بر اساس تعرفه‌های فرهنگی شد.

	او افزود: با گذشت حدود سه دهه و تغییر سیاست‌های دولت و ساختار تعرفه‌گذاری، هزینه‌های بخش صنعت افزایش چشمگیری داشته و این افزایش هزینه‌ها به تأسیسات گردشگری نیز منتقل شده است؛ این در حالی است که هتل‌ها و سایر تأسیسات گردشگری طی سال‌های گذشته با مشکلات متعددی از جمله شیوع کرونا، گردوغبار، سیلاب، جنگ و تحریم‌ها و در نتیجه کاهش ضریب اشغال و درآمد مواجه بوده‌اند. رییس جامعه هتلداران استان ادامه داد: شرایط موجود ضرورت بازنگری در قوانین حمایتی حوزه گردشگری را بیش از گذشته آشکار کرده است و درخواست جامعه هتلداران این است که ماده ۸ قانون توسعه صنعت ایرانگردی و جهانگردی اصلاح شود تا تأسیسات گردشگری به جای تعرفه صنعتی، مشمول تعرفه فرهنگی شوند. نیکرو رییس انجمن گردشگری و صنایع دستی با تاکید بر قانون توسعه صنعت ایرانگردی و جهانگردی مصوب 1370 افزود: طبق ماده ۸ قانون مذکور، کلیه تأسیسات ایرانگردی و جهانگردی، دفاتر خدمات مسافرتی و واحدهای مشابه باید از هر نظر (شامل مالیات، عوارض، سوخت، آب، برق، وام بانکی و غیره) مشمول تعرفه‌ها، مقررات و دستورالعمل‌های بخش صنایع باشند. همچنین ماده ۵ بانک‌ها را موظف کرده است تسهیلات بانکی را به نرخ صنعتی برای ایجاد و توسعه این تأسیسات تأمین کنند.با این حال، پس از جنگ تحمیلی اخیر که منجر به توقف تقریباً کامل فعالیت هتل‌ها و مراکز گردشگری هرمزگان (به‌ویژه کیش و قشم)، کاهش بیش از ۹۵ درصدی درآمدها و خسارت‌های سنگین فیزیکی و عدم‌النفع شده است، این حمایت‌های قانونی به‌طور کامل و عملی اجرا نمی‌شود. واحدهای زیان‌ده همچنان با تعهدات مالیاتی و بیمه‌ای (سهم کارفرما) به نرخ‌های عادی روبه‌رو هستند، جرائم دیرکرد اعمال می‌شود و تسهیلات بانکی بازسازی با نرخ صنعتی به‌سادگی در دسترس قرار نمی‌گیرد. این وضعیت با روح قانون ۱۳۷۰ که هدفش تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در گردشگری بوده، مغایرت دارد و فشار مضاعفی بر واحدهای آسیب‌دیده وارد کرده است. تأمین‌اجتماعی استان هرمزگان اظهار کرد: کارکنان این اداره کل در روزهای جنگ تحمیلی سوم با وجود شدت‌حملات مستقیم به استان و حادثه تروریستی میناب، اجازه ندادند حتی یک روز خدمت به بیمه‌شدگان و مستمری‌بگیران متوقف شود.

شعبانی گفت: در شرایطی که برخی شعب استان در محدوده مستقیم حملات دشمن بودند و شعبه جزیره ابوموسی در خط مقدم جنگ، آماج حملات مداوم را تحمل می‌کرد، همکاران ما با روحیه جهادی اجازه ندادند حتی یک روز خدمت به ذی‌نفعان متوقف شود.

وی افزود: با شروع جنگ تحمیلی سوم که همزمان با ماه پایانی سال و یکی از پرترافیک‌ترین مقاطع کاری سازمان بود، اداره کل تأمین‌اجتماعی هرمزگان خدمات خود را در همه شعب استان به صورت پیوسته ارائه داد.

معاون تامین اجتماعی با اشاره به بازه زمانی ۹ اسفند ۱۴۰۴ تا ۱۷ فروردین ۱۴۰۵ اظهار کرد: با وجود تعطیلی یک‌هفته‌ای عزای عمومی و همچنین تعطیلات نوروز، کارکنان این استان در این ایام نیز پای کار بودند و با وجود همه فشارها، چرخ خدمت‌رسانی به مردم هیچ گاه لنگ نماند.

وی با ارائه جزئیات عملکرد این اداره کل در بحرانی‌ترین روزهای اخیر گفت: تنها در این مدت، بیش از ۵۸۰ درخواست برقراری مستمری، ۲۰۰ درخواست ترک کار و ۳۳۵ حکم برقراری مستمری در استان صادر شد. همچنین ۳ هزار و ۱۰۰ سند معوقه ثبت گردید.

معاون تأمین‌اجتماعی هرمزگان با یادآوری شرایط سخت انسانی در شعبه میناب افزود: همه این دستاوردها در حالی انجام شد که شعبه میناب، همکارانی داشت که عزیزان خود را در حادثه مدرسه از دست داده بودند، اما با روحیه جهادی، خدمت به سایر بیمه‌شدگان را زمین نگذاشتند.

شعبانی با اشاره به موضوع حیاتی وصول حق بیمه گفت: باتوجه به حساسیت وصول حق بیمه به عنوان منبع اصلی سازمان برای استمرار خدمات بیمه‌ای و درمانی، برنامه‌ریزی دقیقی برای تعامل حداکثری با کارگاه‌ها و بیمه‌پردازان صورت گرفت. تمامی کارگاه‌های بزرگ استان مورد مذاکره قرار گرفتند و با تعامل سازنده، اکثریت قریب به اتفاق آنها لیست بیمه خود را ارسال و پرداخت کردند.

وی با اشاره به تسهیل فرآیندهای اقتصادی استان اظهار کرد: همچنین در این مدت، ۴۴۵ فقره مفاصا حساب برای پیمانکاران صادر شد که روند کاری و اقتصادی آنان را تسهیل و تسریع کرد.

م تأمین‌اجتماعی استان هرمزگان با اشاره به عمق حملات دشمن به بخش اقتصادی این استان گفت: در استان هرمزگان، ۳۰ کارگاه اقتصادی عمدتاً بزرگ به طور مستقیم مورد هدف دشمن قرار گرفته و ۷۰ کارگاه وابسته و زیرمجموعه آن کارگاه‌ها دچار خسارات عمده شدند.

وی با بیان اینکه این حملات می‌توانست به اختلال جدی در روند بیمه‌پردازی و خدمات‌رسانی منجر شود، افزود: اداره کل تأمین‌اجتماعی استان در اقدامی مؤثر و هوشمندانه، برای همراهی و همکاری با این واحدهای آسیب‌دیده، حق بیمه آنان را با کسری از وجه اولیه و به صورت اقساطی تفاهم و برنامه‌ریزی کرد. این اقدام نه تنها از تعطیلی یا خروج این کارگاه‌ها از چرخه تولید جلوگیری کرد، بلکه امنیت روانی کارگران شاغل در این واحدها را نیز حفظ کرد.

وی با اشاره به رویکرد فرابخشی این اداره کل در روزهای بحرانی گفت: اداره کل تأمین‌اجتماعی هرمزگان در جلسات برون‌سازمانی با استانداری، کمیته رفع موانع تولید، قرارگاه اقتصادی و دیگر نهادها حضوری فعال و تأثیرگذار داشت. ضمن دفاع از عملکرد سازمان، همکاری لازم دستگاه‌ها در انجام وظایف بیمه‌ای کسب شد.

شعبانی تصریح کرد: نتیجه این تلاش‌های شبانه‌روزی و تعامل سازنده بین‌بخشی، رضایت مراجعان و مخاطبان از عملکرد اداره کل و شعب تأمین اجتماعی استان بود؛ موفقیتی که با حضور و ایثار همکاران و جدیت در ارائه وظایف به دست آمد.

وکیلی معاون اداره کل میراث فرهنگی استان با اشاره به اینکه استان هرمزگان به عنوان یکی از کانون های اصلی جنگ تحمیلی، ضربه بزرگی را در صنعت گردشگری متحمل شد، بیان داشت: گردشگری یکی از بخش های اقتصادی که به شدت در استان هرمزگان مورد آسیب واقع شد، محسوب می شود.

وی افزود: زمان شروع جنگ همزمان بود با شروع فصل پیک گردشگری در استان هرمزگان و جزایر خلیج فارس که همین امر باعث شد با توجه به همزمانی فصل گردشگری و جنگ، فعالان بخش خصوصی در این حوزه دچار آسیب های جبران ناپذیری شوند.

وکیلی با تاکید بر ایجاد اختلال قابل توجه در اقتصاد گردشگری هرمزگان، بیان داشت: بخش قابل توجهی از هتل ها و اقامتگاه ها، تاسیسات گردشگری، مراکز تفریحی، رستوران و واحدهای خدمات مسافرتی و نیز بخش حمل و نقل جاده ای و دریایی بسیار متضرر شدند.

وکیلی در ادامه از انجام برنامه ریزیهای کلان در سطح استان برای جبران خسارات وارده به صنعت گردشگری استان خبر داد و گفت: امیدواریم با پایداری شرایط و اجرای برنامه ریزی های صورت گرفته تا پایان سال جاری شاهد جبران خسارات ها شویم.

این مقام مسئول در استان هرمزگان بر ضرورت جذب گردشگران بیشتر به استان تاکید کرد و گفت: در حقیقت بسیار ضروری است که بتوانیم اختلالی که در زنجیره اقتصاد گردشگری ناشی از شرایط

	جنگی ایجاد شده است را به سرعت بهبود بخشیم. وکیلی با اشاره به اینکه به‌دنبال تثبیت جایگاه گردشگری به عنوان یک رکن وزین و قابل اتکا در اقتصاد استان هرمزگان هستیم،خاطرنشان ساخت: ما وظیفه سیاست‌گذاری و مانع‌زدایی را بر عهده داریم و بخش خصوصی، موتور محرک و بازوی اجرایی این بخش از اقتصاد خواهد بود. وی همچنین با اشاره به محدودیت اعتبارات دولتی در حوزه زیرساخت های گردشگری گفت: با این میزان اعتبار نمی‌توان پاسخگوی نیازهای گسترده این حوزه بود؛ بنابراین باید به دنبال راهکارهای جدید برای تأمین و خلق منابع مالی جدید باشیم. مدیر کل اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان هرمزگان، اذعان داشت: به طور قطع با سیاست گذاری های کلان صورت گرفته در استان به زودی شاهد بازگشت رونق اقتصادی در صنعت توریسم هرمزگان و رونق گردشگری در جزایر خلیج فارس خواهیم بود.
پیشنهادات	• افزایش تعداد و سهمیه بیمه شدگان حوزه صنایع دستی از طریق هیات دولت و تکلیف به وزرات تعاون، کار و رفاه اجتماعی کشور ، برای کل کشور سهمیه 1000 دیده شده است.که بر اساس میزان صنایع دستی و جمعیت فعال آن در سال های قبلی اختصاص یافته است مقرر گردید ، نیاز هست سهمیه کل کشور افزایش و به تاثیر از آن سهمیه استان هرمزگان اضافه شود دولت سهم بیشتری تقبل نماید. • به استناد قانون توسعه صنعت ایرانگردی و جهانگردی مصوب ۱۳۷۰ و سایر قوانین و مقررات مربوط: • مقرر گردید، وزارت امور اقتصادی و دارایی با هدف تقویت نقدینگی و احیای واحدهای تولیدی، اصناف و بنگاه‌های اقتصادی آسیب‌دیده در استان‌های جنوبی کشور، با همکاری دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط، نسبت به تدوین و ابلاغ بسته‌های حمایتی مالیاتی با تمرکز بر موارد زیر اقدام نماید:۱. تقسیط بدهی‌های مالیاتی و اعطای تنفس (استمهال) در وصول آنها ۲. استرداد سریع مالیات بر ارزش افزوده ۳. بخشودگی جرائم مالیاتی ۴. اعطای معافیت‌ها و تخفیف‌های هدفمند مالیاتی • وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط، نسبت به تدوین و پیگیری بسته‌های حمایتی ویژه برای واحدهای گردشگری، هتل‌ها، اقامتگاه‌ها و تأسیسات وابسته آسیب‌دیده در استان‌های

	جنوبی اقدام نماید. این بسته‌ها باید شامل تقسیط و تنفس بدهی‌های مالیاتی و بیمه‌ای، کاهش سهم بیمه کارفرما، تسهیل دریافت تسهیلات بانکی با نرخ صنعتی (موضوع ماده ۵ قانون توسعه صنعت ایرانگردی و جهانگردی مصوب ۱۳۷۰)، بخشودگی جرائم و اعطای معافیت‌ها و تخفیف‌های هدفمند باشد. • دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط موظفند ظرف حداکثر یک ماه از تاریخ ابلاغ این مصوبه، نسبت به شناسایی واحدهای آسیب‌دیده و اجرای مفاد این مصوبه اقدام و گزارش عملکرد خود را به هیأت وزیران ارائه نمایند. • با توجه به افزایش قابل توجه هزینه‌های انرژی تأسیسات گردشگری، مقرر گردید، ماده ۸ قانون توسعه صنعت ایرانگردی و جهانگردی بازنگری اصلاح شود و محاسبه هزینه‌های آب، برق و سوخت تأسیسات گردشگری بر اساس تعرفه‌های فرهنگی اعمال شود.
فهرست مستندات و مدارک پشتوانه	قانون توسعه صنعت ایرانگردی و جهانگردی مصوب ۱۳۷۰ طبق ماده ۱۶۵ قانون مالیات‌های مستقیم